

BURHANETTİN DURAN

Şubat ayı ve İdlib gerginliği

İdlib'te 8 şehit verdiğimiz saldırıyı Başkan Erdoğan, [Suriye](#)'de " **yeni bir milat** " olarak niteledi. Erdoğan, [Esed](#) rejimine gözlem noktalarımızın gerisine çekilme konusunda Şubat ayı sonuna kadar mühlet vermekle kalmadı. Aksi takdirde Türkiye'nin bunu bizzat yapacağını açıkladı. Rus-Esed güçleri M4 ve M5 karayollarının altını kısa sürede kontrol altına almak istiyor. Bu noktada da durma niyetleri yok. Sonrasında uygun bir fırsat kollayarak İdlib'in tamamını ele geçirmeyi, terör gruplarını ve mültecileri Türkiye sınırına yığmayı planlıyorlar. Sahadaki bu realite Ankara'nın geleni görüp önlem almasını mecbur kılıyor.

Yani, İdlib çatışmasızlık bölgesi sona doğru gidiyorsa, Ankara kendi planını sahaya uygulamak durumunda. Mültecileri uzun süre barındırabilecek şartlara sahip güvenli bir bölgeyi askeri hareketle kontrol altına alması gerekir. Bunun askeri stratejik koordinatları belirlenerek, müdahalede geç kalınmamalı. Böylece İdlib'in geleceği belirlendikten sonra **Rusya, ABD, Türkiye ve İran arasındaki Suriye denkleminin son düzlüğüne** adım atılacak.

Moskova Ayrı, Esed Rejimi Ayrı

İdlib krizindeki yeni gelişmeler Şubatın sıcak ve gerilimli geçeceğini düşündürüyor. [Moskova](#)'dan gelecek askeri heyeti bekleyen Ankara, sahada [Rusya](#) ile çatışma durumuna girme niyetinde değil. Ancak Esed rejimini de Moskova'dan ayırıştırıyor. Sahada Esed güçlerinin artık Moskova'nın arkasına saklanamayacağını vurguluyor. Bu yönetilmesi gereken yeni bir durum. Moskova'nın Ankara'nın bu kararlılığına nasıl cevap vereceği kritik önemde. 2015'teki uçak krizine benzer bir durum bekleyenler yanılıyor. İdlib meselesi **Türk-Rus ilişkilerindeki en zor dosya olsa da iki başkent gerilimleri yönetmeyi biliyor**. İsrail, Şam'da askeri üsleri füze ile vurduğunda **Rus-İsrail ilişkileri nasıl etkilenmiyorsa** Moskova ve Ankara arasında benzer bir çalışma modeline geçilmeli.

"Stratejik" Bağların Kaderi

Rusya ve Türkiye'nin birbirine ihtiyacı olduğu açık. Nitekim Cumhurbaşkanı Erdoğan son zamanlarda Türkiye ve Moskova arasındaki bağları "stratejik" olarak niteliyor. Bu nitelme sadece nükleer enerjiden S-400lere turizmden ticarete uzanan karşılıklı bağımlılığa işaret etmekle kalmıyor. Aynı zamanda İran'dan Libya'ya uzanan yeni jeo-politik denklemde birlikte çalışma fırsatlarına dikkat çekiyor. Hatırlatmadan geçmeyeyim. "Stratejik bağların" **Katolik nikah anlamına gelmediğini** Türkiye-ABD ilişkilerinde gördük. PKK ve FETÖ gibi Türkiye'nin birincil önemdeki tehditlerini umursamayan Washington yüzünden "stratejik ortaklık" ilişkisinin içi boşaldı. Henüz "bağ" seviyesinde olan iş birliğinin selameti için

Moskova'nın mülteci tehdidinin Ankara için ne olduğunu kavraması lazım. İdlib'teki siviller Esed rejiminin baskı ve katliamında kaçarak bu son sığınakta toplanan insanlar. Ne Esed bu sivilleri istiyor. Ne de bu insanlar Esed rejimine güvenir. Tek sığınacak yer olarak Türkiye ve Suriye'nin kuzeyindeki güvenli bölgeler kalıyor.

Asimetrik İlişki Kabul Görmez

Ankara için asimetrik, tek taraflı ve dayatmacı bir yaklaşım nereden gelirse gelsin kabul edilemez. Karşılıklı bağımlılık bir norm olabilir ancak tek taraflı bağımlılık ya da **asimetrik ilişki** taşınmaz. Rekabet halindeki çıkarları paranteze almak ve önceliklerin hiyerarşisini kurabilmek lazım. Moskova, Suriye'de Ankara'nın hayati çıkarlarını göz ardı ederek yol alamaz. Başka aktörlere İdlib'ten başlayarak diğer konularda da alan açılır. **ABD ve AB'den gelen ilk açıklamalar olumlu.** Ancak İdlib'in geleceğinden etkilenecek aktörlerin kendi çıkarları için harekete geçme arzularını gösteriyor. Ve henüz bunun sahaya yansımalarının ne olacağı belli değil. Şubat ayı bu açıdan da kritik.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **İdlib'de ikinci aşama (4.2.2020)**
- > **AB ve ABD, İdlib'de devreye girmeli (1.2.2020)**
- > **Ne anlaşma ne barış (31.1.2020)**

SABAH

SABAH